

Andělé Boží

„Což není každý anděl jen
duchem,
vyslaným k službě těm, kdo mají
dojít spasení?“ žd 1,14

*Biblická studie církve Christadelphians
(Bratři v Kristu)*

Obsah

Strana

Předmluva	1
Proč se máme zabývat tématem „andělé“	2
Andělé jsou Boží poslové	6
Jak se Bůh zjevuje prostřednictvím andělů	8
Abrahama navštívili andělé	9
Usmrcení všech prvorozených v Egyptě	10
Anděl při obětování Izáka	10
Mojžíš u hořícího keře	10
„Anděl stojící před Boží tváří“	11
Sláva v tělesné nádheře	14
Sláva ve jménu a charakteru	15
Archanděl Mikael	19
„Jen nakrátko jsi ho postavil níž než anděly“	20
Původ andělů	20
Podoba a vzezření andělů	21
Fyzická podoba andělů	22

Předmluva

Osloveni přednáškami br. Rona Cowieho na biblické škole ve Swanwicu v roce 1995, která byla uspořádána na téma „andělé“, byla sestavena tato brožurka pod názvem

Andělé Boží

Některé výňatky jsou převzaty z převážně anglické literatury církve Christadelphians a to z knihy br. Jima Luka: „The Angels of God“ (Andělé Boží) a folií pro zpětnou projekci od br. Rona Cowieho.

Kéž tato brožurka vyvolá radost a povzbuzení k tomu, aby se každý sám jednou více zabýval tématem „andělé“, což jsou

**„ti, kdož jsou vysláni ke službě těm,
kdož mají dojít spasení“**

Proč se máme zabývat tématem „anděl“?

Není to zvláštní, že vlastně velmi málo víme o poslech Božích, kteří jsou Bohem vysláni ke službě těm, kdo mají dojít spasení?

Den co den, stejně jako noc co noc, bdí nad námi tyto duchovní bytosti a provázejí nás na cestě, po které kráčíme. Lépe než my sami znají naše charakterové vlastnosti, naši sílu i naše slabosti! Snažme se tedy přece vzít na vědomí také tyto Bohem vyslané služebníky, když se tak bez ustání starají o naše dobro!

Když vejdou do našeho povědomí, budeme dokonce naplnění přáním, dovědět se o andělech Božích více, neboť i oni patří do systému „věcí, které nejsou viditelné“ - s výjimkou Slova Božího. Bůh však ve své milosti nám ve svém Slově toho o nich mnoho zjevil.

Cílené studium, vztahující se na výroky o Božích andělech, nám otevře nový svět. Bude se nám, kdož jsme ve víře, jistě dařit jako onomu mládenci jménem Gehazi, kterého přepadl strach před velikou nepřátelskou armádou, která se utábořila okolo města Dotanu. Na základě Elišovy modlitby mu byly otevřeny oči a bylo mu dovoleno spatřit mnohé z nebeského vojska, které vyslal Hospodin*, aby osvobodili Jeho služebníky z velikého nebezpečí:

„Tu Hospodin otevřel mládenci oči a on uviděl horu plnou koní a ohnivých vozů okolo Eliši“ (2 Kr 6,13-17).

Když probíráme naše každodenní životní problémy, měli bychom si být též vědomi toho, že Boží ochránci stojí po naší pravici, silní a mocní, aby nám pomáhali. Toto vyjádřil Jákob slovy: „Anděl, vykupitel, jenž před vším zlým mě chránil“ (Gn 48,16).

Skrze víru můžeme s naším andělem dosáhnout důvěrného vztahu, neboť všechny životní boje prožíváme s ním po boku. Kráčíme-li cestou, jež odpovídá Boží vůli, budou nám jeho andělé rádi pomáhat.

Vzpomeňme si na to, jak Abraham, Izák a Jákob předávali svým dětem zkušenosti a zaslíbení, jež jim byly doručeny prostřednictvím andělů. Protože Bůh věděl předem, že poslechnou, obdrželi také oni zaslíbení.

---

* (Boží jméno je Jahve; bývá však v navázání na starou tradici nahrazováno v českých překladech slovem „Hospodin“ - viz ekumenický překlad Bible, Ex 3,14).

Vyučuj pečlivě svoje děti

„Tu Hospodin řekl:“ Mám Abrahamovi zamlčet, co hodlám učinit? Abraham se jistě stane velikým a zdatným národem a budou v něm požehnány všechny pronárody země. **Důvěrně jsem se s ním sblížil, aby přikazoval svým synům a všem, kteří přijdou po něm: „Dbejte na Hospodinovu cestu a jednejte podle spravedlnosti a práva, ať Hospodin Abrahamovi splní, co mu přislíbil“** (Gn 18,17-19).

Proto smíme my všichni, kdož se chceme stát rovni andělům, prosit našeho nebeského Otce, aby jeho služebníci - andělé nám pomáhali a aby nás mohli vést k tomuto cíli.

Tři důvody k tomu, proč se máme zabývat tématem „andělé“

1. K posílení naší představy toho, v co doufáme a uskutečnění naší budoucí role:

„ Avšak ti, kteří byli hodni dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, nežení se ani nevdávají. Vždyť už nemohou zemřít, neboť **jsou rovni andělům a jsou syny Božími**, poněvadž jsou účastni vzkříšení“
(L 20,35-36).

„ Když jsme tedy ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, neboť skrze něho jsme vírou získali přístup k této milosti. V ní stojíme a chlubíme se **nadějí, že dosáhneme slávy Boží**“
(Ř 5,1-2).

„ Tím nám daroval vzácná a převeliká zaslíbení, abyste se tak stali **účastnými božské přirozenosti** a unikli zhoubě, do níž svět žene jeho zvrácená touha
(2 Pt 1,4).

„... s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle. **Pro naději, která byla před ním**, podstoupil kříž, nedbaje na potupu; proto usedl po pravici Božího trůnu“
(Žd 12,2).

„Toto praví Hospodin zástupů: Budeš-li chodit po mých cestách a budeš-li střežit, co jsem ti svěřil, budeš obhajovat můj dům a střežit má nádvoří **a já ti dám právo přicházet mezi ty, kteří zde stojí**“
(Za 3,7).

2. Ke správnému ocenění hodnotných úkolů našich osobních andělů:

„Což není každý **anděl** jen duchem, **vyslaným k službě** těm, kdo mají dojít spasení?“
(Žd 1,14).

„Hospodinův anděl se položí táborem kolem těch, kteří se bojí Boha, **a bude je bránit**“ (Ž 34,8).

„Mějte se na pozoru, abyste nepohrdali ani jedním z těchto maličkých.
Pravím vám, že jejich andělé v nebi jsou neustále **v blízkosti mého nebeského Otce**“
(Mt 18,10).

„Muž mi řekl:“ Danieli, muži vzácný, pochop slova, která k tobě budu mluvit. Stůj na svém místě. Jsem poslán k tobě... Řekl mi: „**Neboj se**, Danieli, neboť od prvního dne, kdy ses rozhodl porozumět a pokořit se před svým Bohem, byla tvá slova vyslyšena **a já jsem proto přišel**“
(Da 10,11-12).

„A (Jákos) požehnal Josefovi takto:“ Bůh, před nímž ustavičně chodívali moji otcové Abraham a Izák, Bůh, Pastýř, který mě vodí od počátku až dodnes, Anděl, Vykupitel, jenž **před vším zlým mě chránil**, ať požehná těm chlapcům. Ať se v nich hlásá mé jméno a jméno mých otců Abrahama a Izáka; ať se nesmírně rozmnoží uprostřed země“
(Gn 48,15-16).

3. Aby byla zjevná práce jejich rukou uprostřed národů:

„V rozhodnutí nebeských poslů je rozsudek, výpovědí svatých je věc uzavřená. Z toho živí poznají, že **Nejvyšší má moc** nad lidským královstvím a komu chce, je dává; může nad ním ustanovit i nejnižšího z lidí“
(Da 4,14).

Andělé jsou Boží poslové!

Na mnoha různých místech ve Slově Božím je podávána zpráva o zjevování Božích poslů, kteří navštěvovali muže a ženy.

Tyto bytosti jsou nám známy jakožto andělé. Avšak Bible podává také zprávu o smrtelných lidech, kteří jsou označováni slovem „anděl“. Slovo, které je všeobecně překládáno jako „anděl“ je ve Starém zákoně hebrejské slovo „malak“, což v souladu s konkordancí je třeba chápat jako „posel“ nebo „vyslanec“ nebo „vyslaný jakožto zmocněnec“.

V Novém zákoně je použito řeckého slova „aggelos“, odvozeného ze slova „agelo“ a jeho význam je „předat poselství“ a bylo rovněž přeloženo jako „anděl“. Obou slov se používá také pro smrtelné lidi a překládají se také slovem „poslové“, jako např. v Malachiáši, Jakubovi a Judovi:

„Vždyť rty kněze střeží poznání; z jeho úst se vyhledává zákon, neboť on je poslem Hospodina zástupů“ (Mal 2,7).

„Což nebyla i nevěstka Rachab podobně ospravedlněna ze skutků, když přijala **posly** a propustila je jinou cestou?“ (Jk 2,25).

„Také **anděly**, kteří si nezachovali své vznešené postavení, ale opustili určené místo, drží ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu“ (Ju 1,6).

Musíme být připraveni na to, že slova „malak“ a „aggelos“ se mohou vztahovat jak na smrtelné, tak i na nesmrtelné posly. Normálně můžeme již z textových souvislostí poznat, o jaký druh poslů se jedná. Smrtelní poslové (pozemský posel) mohou hřešit, zatímco nesmrtelní poslové nehřeší -neboť v co bychom jinak doufali? Cožpak není odplatou za hřích smrt? (Řm 6,23).

Kristus říká, že nesmrtelní andělé již nemohou více zemřít a že ti lidé, kteří v tuto chvíli jsou sice smrtelní, budou jednou, až budou nesmrtelní, rovni těmto andělům, a potom již také nebudou hřešit (srv. L 20,36). Anděl plní funkci Božího posla, který zná Hospodina tváří v tvář a proto stojí výše než člověk. Je svatý a neporušený hříchem. To znamená, že vždy, když je v Bibli řeč o andělech, kteří hřeší, jedná se o pouhé smrtelné posly a ne o nesmrtelné anděly.

Andělé Boží

Starý zákon — hebrejská slova

- Malach** - posel, vyslaný jako zmocněnec
- Elohim** - mocní: např. Žalm 8,5:
 „Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu (Elohim — mocní)“.
 Židům 2,6-7:
 „Co je člověk, že ho máš, Bože, na mysli, a Syn člověka, že na něj hledíš? Jen nakrátko jsi ho postavil níž než anděly (Elohim — mocní)“.
- Abbeer** - mocný nebo plný síly
 (Žalm 78,25: chléb mocných, chléb andělů)

Nový zákon - řecká slova

- Aggelos** - předávat zprávy
 - posel (převážně překládán jako „anděl“)
- Isaggelos** - rovný andělům (Lukáš 20,36).

Jak se Bůh zjevuje prostřednictvím andělů?

Andělé jsou pověřeni prováděním Boží vůle. Protože působí jako Boží representanti na této zemi, nemůžeme být překvapeni tím, že jsou též pověřeni nést Boží jméno. Kupříkladu representant určité firmy je také pověřen zastupovat jméno této firmy!

Tak je tomu skutečně i v případech, kdy čteme o zjevení andělů v tom smyslu, že se zde vlastně hovoří o Hospodinu („Jahve“) nebo „Elohim“. Když jsme pochopili tento princip, tak se vyřeší mnohé, co je na první pohled obtížné, nebo to, co si jakoby v Bibli protirečí.

Všimněte si dobře těchto příkladů co apoštolové píší:

Apoštol **Jan**: „**Boha nikdy nikdo neviděl ...**“ (1J 4,12).

Pavel potvrzuje tento výrok ve svém dopise Timoteovi slovy:

„On jediný je nesmrtelný a přebývá v nepřístupném světle; jeho **nikdo z lidí neviděl ani nemůže uvidět**“ (1 Tm 6,16).

Jak se nyní však dívat na to, že Jákob mohl říci: „**viděl jsem Boha tváří v tvář**“ (Gn 32,31)?

Mojžíš vyjadřuje totéž takto: „**vždyť smím vidět tvou tvář, a to je jako bych viděl tvář Boží**“ (Gn 33,10).

Když chápeme, že Bůh se zjevuje prostřednictvím jiných živých bytostí, tak vyjde samo najevo, že Jákob a Mojžíš hovořili s andělem Božím - protože žádný smrtelný člověk nemůže vidět Boha!

„**Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby**“

Princip, jak se Bůh projevuje, se stane zjevným, když budeme sledovat řadu míst v Písmu, v nichž jsou andělé Boží pojmenováni Božím jménem.

V Gn 1,26 čteme: „ I řekl *Bůh* (*heb. Elohim = mocni*): „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby ...“.

Zde se tedy hovoří zcela jasně o více než jedné osobě. V tomto však mnozí spatřují důkaz pro nauku o trojjedinosti - ale skutečně je zde řeč pouze o andělech Božích.

Pouze pokud poznáme, že andělé Boží se účastnili stvořitelského díla z Božího příkazu, pochopíme správně výrok z Jóba 38,4 -7:

„Kde jsi byl, (*Jóbe*) když jsem zakládal zemi? Pověz, víš-li něco rozumného o tom. Víš, kdo stanovil její rozměry, kdo nad ní natáhl měřící šňůru? Do čeho jsou zapuštěny její podstavce, kdo kladl její úhelný kámen, zatímco jitrní hvězdy společně plesaly a všichni *synové Boží* (*heb. Elohim - mocni*) propukli v hlahol?“

Termín, „Synové Boží“ pak jednoduše znamená „andělé“.

**JAHVE:
Otec duchovních bytostí**

„Z vichrů si činíš své posly, z ohnivých plamenů sluhu“ (Ž 104,4)

„Dobrořečte Hospodinu, jeho andělé, vy silní bohatýři, kteří plníte, co řekne, vždy poslušni jeho slova!“ (Z 103,20).

„Dobrořečte Hospodinu, všechny jeho zástupy, vy, kdo jste v jeho službách a plníte jeho vůli!“ (Z 103,21).

Abrahama navštívili andělé; zničení Sodomy a Gomory

V Gn 18,1-2 dostáváme zprávu o tom, že Hospodin se zjevil Abrahamovi při božišti Mamre, u dveří jeho stanu, v době, kdy bylo během dne největší horko. Zpráva pokračuje tak, že Abraham pozvedl oči a proti němu stáli tři muži. Později zjišťujeme, že tito tři muži s ním hovořili ve jménu Hospodina; tak např. je nám řečeno ve verši 13: „Tu Hospodin Abrahamovi řekl: „Pročpak se Sára směje?“

Z této zprávy se učíme, že jeden z těchto tří andělů hovořil obzvláště „ve jménu Hospodina“. To vyplývá zvláště z veršů 20-22, když Abraham se chtěl přesvědčit, jestli se Sodomou to vypadá opravdu tak zle. Dva z andělů šli do Sodomy, zatímco jeden, který je označen jako „Hospodin“ ještě chvíli zůstává u Abrahama (v.22). Poté, co tento anděl, nositel Božího jména, probral ještě dále s Abrahamem hříchy Sodomy, verš říká: „Zatímco se muži ubírají k Sodomě, Abraham zůstal stát před Hospodinem“.

Že tito muži byli bezpochyby andělé, říká jednoznačně následující zpráva o tom, jak tito dva andělé přišli navečer k Lotovi (Gn 19,1). Varovali Lota před zánikem Sodomy následujícími slovy: „Máš-li zde ještě někoho, zetě, syny, dcery, všechny, kteří v tomto městě patří k tobě, vyveď je z tohoto místa. My přinášíme tomuto místu zkázu, protože křik z něho je před Hospodinem tak velký, že nás Hospodin poslal, abychom je zničili“ (Gn 19,12-13).

Ve 29. verši se nám pak praví, že Bůh (Elohim) zničil Sodomu a Gomoru. Tak tedy Bůh skrze své anděly provedl svůj soud.

V Ámosovi 4,11 hovoří Hospodin k Izraeli: „Podvrátil jsem vás, jako jsem podvrátil, já Bůh, Sodomu a Gomoru; byli jste jako oharek vyrvaný z plamenů ohniště“. Také zde je odjasněno, že tím, kdo přikazoval, byl Hospodin a vlastními ničiteli Sodomy a Gomory byli andělé. Toto znovu potvrzuje, jak Bůh působí prostřednictvím svých andělů.

Usmrcení všech prvorozených v Egyptě

Srovnejte nyní události popsané do této chvíle se zabíjením prvorozených v Egyptě (Ex 12).

Anděl, nesoucí Boží jméno - „Jahve“ hovořil: „Až Hospodin bude procházet zemí, aby udeřil na Egypt, uvidí krev na nadpraží a na obou veřejích. Hospodin ty dveře pomine a nedopustí, aby do vašeho domu vešel **zhoubce** a udeřil na vás“ (Ex 12,23).

Andělé označení jako „zhoubci“ jsou jistě v hodnosti andělů rovni těm, kdož zničili Sodomu. Jsou to „andělé smrti“ nebo „posly zkázy“, ti, kteří budou vykonávat Boží soud.

O nich mluví žalmista v Žalmu 78,49-51: „Tak je stíhal svým planoucím hněvem, hněvem hrozným, prchlivostí, souženými, řadou **poslů zkázy**... Všechno prvorozené v Egyptě pobil...“.

Andělé sami o sobě jsou dokonalého charakteru a nemají žádný zlý charakter. Jsou „posly zkázy“ nazývání proto, že jsou vykonavateli trestu, rozsudku a přinášejí tedy smrt a zkázu, jakožto důsledek hříchu. Lidé sklízí pouze to, co zaseli.

„Neklamte se, Bohu se nikdo nebude posmívat. Co člověk zaseje, to také sklídí. Kdo zasévá pro své sobectví, sklídí zánik, kdo však zasévá pro Ducha, sklídí život věčný“ (Ga 6,7-8).

„Já vytvářím světlo a tvořím tmou, působím pokoj a tvořím zlo, já Hospodin konám všechny tyto věci“ (Iz 45,7).

Anděl při obětování Izáka

V Gn kap. 22, je obsažena zpráva o tom, jak Abraham měl obětovat svého syna Izáka. Také z této zprávy můžeme získat objasňující a vysvětlující výroky o andělech.

Ve verši 11 a 12 se říká: „Vtom na něho z nebe volá Hospodinův posel: 'Abrahame, Abrahame!'“ „Nevztahuj na chlapce ruku, nic mu nedělej! Právě teď jsem poznal, že jsi bohabojný, neboť *jsi mi* neodepřel svého jediného syna“.

Stále vidíme, jak se potvrzuje, že anděl hovořil na příkaz Boha, tak jako kdyby on sám byl Hospodin.

Mojžíš u hořícího keře

Mojžíš podává zprávu o tom, jak Izrael volal k Bohu o pomoc, když se mu vedlo zle v Egyptě a „On nás vyslyšel. Seslal svého posla a vyvedl nás z Egypta...“ (Nu 20,16).

Když Hospodin posílá Mojžíše, aby vyvedl soužený Boží lid z Egypta, stalo se tak prostřednictvím anděla, který se Mojžíši zjevil v plápolajícím ohni, uprostřed trnitého keře. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jim stráven. Tento anděl se zjevil, když Mojžíš pásal ovce svého tchána Jitra u hory Choreb:

„Tu se mu ukázal Hospodinův posel v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jím stráven. Řekl si: „Zajdu se podívat na ten veliký úkaz, proč keř neshoří.“ Hospodin viděl, že odbočuje, aby se podíval. I zavolal na něho Bůh (*Elohim*) zprostředku keře: „Mojžíši, Mojžíši“ A pokračoval: „Já jsem Bůh (*Elohim*) tvého otce, Bůh (*Elohim*) Abrahamův, Bůh (*Elohim*) Izákův a Bůh (*Elohim*) Jákobův... Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země...“ (Ex 3,1-8).

Tohoto Božího posla popisuje žalmista v Žalmu 104,4 následovně:

„Z vichrů si činíš své posly, z ohnivých plamenů sluhy“. V listu Židům 1,7 je o andělech napsáno:

„Jeho andělé jsou vanutí větru a jeho služebníci plápolající oheň“.

Anděl nese jméno a titul Boha, protože byl Bohem pověřen, aby zvěstoval jeho vůli. Proto čteme v Žalmu 103,20-21: „Dobrořečte Hospodinu, jeho andělé, vy silní bohatíři, kteří plníte, co řekne, vždy **poslušní jeho slova!** Dobrořečte Hospodinu, všechny jeho zástupy, vy, kdo jste v jeho službách a plníte jeho vůli!“

Štěpán potvrzuje v Novém zákoně: „To je ten Mojžíš, kterého odmítli, když řekli: 'Kdo tě nad námi ustanovil vládcem a soudcem?' Toho poslal Bůh jako vládce i vysvoboditele, když se mu prostřednictvím anděla zjevil v keři“ (Sk7,35).

„Anděl stojící před jeho tváří je zachraňoval“ - Iz.63,9-10

Když budeme sledovat úkoly tohoto jedinečného anděla, dovíme se mnoho o služebnících Božích a doufáme, že nám bude dovoleno, stát se jim jednou rovni!

Bible je napsána výslovně k našemu „poučení“ (srv. Ř 15,4), abychom čerpali naději, kterou nám dává a stali se spolupodílníky na budoucím věku a abychom byli rovni andělům (viz L 20,36). Tak čteme v Zákoně, že Bůh říká národu Izraelskému:

„Hle, posílám **před tebou posla, aby tě opatroval** na cestě a aby tě uvedl na místo, které jsem připravil. Měj se před ním na pozoru a poslouvej ho, nevzdoruj mu, *neboť přestupky vám nepromíne, poněvadž v něm je mé jméno.*

Když jej však budeš opravdu poslouchat a činit všechno, co mluvím, stanu se nepřítelem tvých nepřátel a protivníkem tvých protivníků“ (Ex 23,20-22).

Je výslovně zdůrazněno, že v tomto andělu je jméno Boží, to znamená, že tomuto andělu byla svěřena Boží autorita, takže mohl promíjet hříchy nebo též na druhé straně udílet trest za neposlušnost. Jeho slova měla takovou autoritu, že když hovořil, bylo to totéž, jako kdyby hovořil sám Všemohoucí. Proto je psáno:

„**měj se na pozoru a poslouvej ho ... poněvadž v něm je mé jméno**“

Tento i jiní andělé byli těmi, kdož předali Zákon Mojžíšovi, tak jak nám to potvrzuje Nový zákon:

„To je ten, (Mojžíš) kdo při shromáždění lidu na poušti byl prostředníkem mezi andělem, který k němu mluvil na hoře Sinaj, a mezi našimi praotci. To on přijal pro vás slova života...“ (Sk 7,38).

„Přijali jste Boží **zákon** z **rukou** andělů, ale sami jste jej nezachovali!“ (Sk7,53)

„Jak je to potom se zákonem? Byl přidán kvůli proviněním jen do doby, než přijde ten zaslíbený potomek; byl **vyhlášen anděly** a svěřen lidskému prostředníku“ (Ga 3,19).

„Jestliže už **slovo zákona, které vyslovili andělé**, bylo pevné a každý přestupek i každá neposlušnost došla spravedlivé odplaty, jak bychom mohli uniknout my, pohrdneme — li tak slavným spasením?“ (Žd 2,2).

„Uviděli Boha (**Elohim**) Izraele“ (Ex 24,10) - to bylo zvláštní výsadou pro nejpřednější a starší Izraelce, vystoupit vzhůru na Boží horu, a uvidět (**Elohim**) - Boha Izraele, poté co byla zpečetěna smlouva a stvrzena prostřednictvím krve.

Dále čteme: „Pod jeho nohama bylo cosi jako průzračný safír, jako čisté nebe. Ale nevztáhl ruku na nejpřednější z Izraelců, ačkoli uzřeli Boha (**Elohim**); i jedli a pili“. Toto se odehrálo zcela jistě na znamení pospolitosti a potvrzení smlouvy mezi dvěma stranami společně s anděly!

Když budeme dále sledovat tuto zprávu, zjistíme, že nám říká, že Mojžíš a Jozue poté opustili starší, aby mohli vystoupit ještě výše na horu Choréb. Mojžíš zmizel za mraky, kde po 40 dnů dostával od Boha **prostřednictvím andělů** přesné informace o stavbě svatyně, stejně jako dvě desky smlouvy (srv. Ex 24,12 + 31,18). Přesto však během Mojžíšovy nepřítomnosti se choval Izraelský národ nevázaně a udělal si zlatého býčka. Kvůli tomuto velikému odpadnutí chtěl Bůh vyhladit Izrael a z Mojžíše udělat veliký národ (Ex 32,1-10).

Ale příštího rána řekl Mojžíš národu Izraelskému: „Dopustili jste se velikého hříchu; avšak nyní vystoupím k Hospodinu, snad jej za váš hřích usmírím“ (Ex32,30).

Výsledkem hovoru bylo, že mnozí z národa měli zemřít, avšak přesto jiní měli být vedeni dál: „A ty nyní jdi a ved' lid, jak jsem ti řekl. Hle, můj posel půjde před tebou. A až přijde den mého trestu, potrestám jejich hřích na nich“ (verš 34).

Zde se zdá, že šlo o jiného anděla, a sice o anděla „stojící před jeho tváří“, který hovořil s Mojžíšem na hoře.

Významným se to stává zvláště skrze slova, která přikazovala: „Vyjdi odtud, ty i lid, který jsi vyvedl ze země egyptské, do země, kterou jsem přísežně slíbil Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi: Dám ji tvému potomstvu. Pošlu před tebou svého posla... Já však nepůjdu uprostřed vás, abych vás cestou nevyhubil, neboť jste lid tvrdošijný“ (Ex33,1-3).

Tak vzal Mojžíš stan, postavil ho mimo tábor a nazval ho „stanem setkávání“. Zde však se nejednalo o „svatyni“, protože v tuto dobu ještě nebyla postavena. Ačkoliv zde stojí psáno, že „Jahve“ mluvil k Mojžíšovi, víme přece, že to ve skutečnosti byl

anděl a sice „anděl, stojící před jeho tváří“, jak čteme v Iz. 63,9-10. Tento anděl hovořil „tváří v tvář“ s Mojžíšem (Ex 33,11).

Jako vždy, je i zde naprosto důležité, abychom zprávu četli dále velmi pečlivě. Mojžíš vyjednával s „andělem stojícím před jeho tváří“ a hovořil k Bohu takto:

„Hleď, ty mi říkáš: Vyveď tento lid. Ale nesdělil jsi mi, koho chceš se mnou poslat, ačkoli jsi řekl: ‚Já tě znám jménem, našel jsi u mne milost.‘ Mojžíš mu řekl: ‚Kdyby s námi neměla být tvá přítomnost, pak nás odtud nevyváděj! Podle čeho jiného by se poznalo, že jsem u tebe našel milost já i tvůj lid, ne — li podle toho, že s námi půjdeš; tím budeme odlišeni, já i tvůj lid, od každého lidu na tváři země.“

Hospodin Mojžíšovi odvětil: „Učiním i tuto věc, o které mluvíš, protože jsi u mne našel milost a já tě znám jménem.“

Mojžíš dále prosil: „Dovol mi spatřit tvou slávu!“ (Ex 33,12-18). Zde bychom se měli na chvíli zastavit a prozkoumat blíže pojem „sláva“, tak jak jej používá Bible!

Sláva

Hebrejsky „kabad“ od slova „kabad“.

„**Kabad**“ (3513) znamená „Býti zatížený“, (břemeno, těžká zodpovědnost - ve špatném slova smyslu) a je převážně používáno v dobrém smyslu a znamená „být uctíván“, „být veliký“ „ušlechtilý“ (početný, bohatý, určený k poctě).

„**Kabod**“ (3519) znamená „tíha“ ale je používáno pouze v dobrém smyslu, „úcta“, „sláva“, majestát“, „nádhra“.

Význam vyjadřuje Pavel ve 2.K 4,16-18 takto: „Toto krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné **slávy** ...“.

Sláva (kabod) znamená tedy:

- * **čest**
- * **majestát**
- * **nádheru**

Toto je synonymem pro

- * **jméno**
- * **záměr**
- * **charakter**

Když si pod pojmem „sláva nebo nádhera“ nepředstavujeme pouze něco, co představuje vnější nádheru, lesk, třpyt apod., ale to, že zde jde více o Boží záměr a jeho dokonalé charakterové vlastnosti, potom pochopíme také odpověď na Mojžíšovu prosbu, aby směl spatřit Boží slávu!

Mojžíš totiž obdržel tuto odpověď: „Všechna má dobrota přejde před tebou a vyslovím před tebou jméno Hospodin (Jahve = ten, který bude manifestován ve všech lidech víry). Smiluji se však, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji“ (Ex 33,19).

Bůh sám, On, který je Všemohoucí, přebývá ve své slávě, moci a autoritě v „nepřístupném světle; jeho nikdo z lidí neviděl a nemůže uvidět“ (1 Tm 6,16).

Přesto Bůh vysílá svoje posly, kteří zrcadlí jeho slávu. Tato sláva se projevuje pozoruhodnými vlastnostmi, které byly ukázány i Mojžíšovi: na jedné straně v tělesné nádhře těchto bytostí a na druhé straně v Jeho Jménu a dokonalém charakteru.

Sláva v tělesné nádhře

Z těla andělů vychází světlo, podobné jako záře slunce a **je znamením morální čistoty, moci a authority**. Toto světlo pro nás lidi může být zahaleno nebo učiněno neviditelným, neboť nikdo ze smrtelníků nemůže snést plné světlo. Proto mluvil anděl k Mojžíšovi takto:

„Nemůžeš spatřit mou tvář, neboť člověk mě nesmí spatřit, má — li zůstat naživu.“ Hospodin pravil: „Hle, u mne je místo; postav se na skálu. Až tudy půjde moje sláva, postavím tě do skalní rozsedliny a zakryji tě svou dlaní, dokud nepřejdu. Až dlaní odtáhnu, spatříš mě zezadu, ale mou tvář nespattří nikdo“ (Ex 33,20-23).

Když „anděl stojící před jeho tváří“ hovořil k Mojžíšovi „tváří v tvář“, byla sláva a nádhera zahalena, ev. byla pro Mojžíše neviditelná. Přesto však - vlastnit tuto slávu a nádheru je přislíbena všem, kdož budou smět být rovni andělům a dosáhnout tak nesmrtnosti!

Ježíš prosil svého Otce, aby i on byl oslaven (Jan 17,5) a aby také jeho učedníci a následovníci mohli spatřit jeho slávu (Jan 17,24). Tři jeho učedníci s ním směli vystoupit na vysokou horu, podívat se do budoucnosti a uvidět Ježíšovu slávu:

„A když se modlil, nabyla **jeho tvář nového vzhledu a jeho roucho bělostně zářilo**. A hle, rozmlouvali s ním dva muži - byli to Mojžíš a Eliáš; **zjevili se v slávě** a mluvili o cestě, kterou měl dokonat v Jeruzalémě. Petra a jeho druhy obestřel těžký spánek. Když se (učedníci) probrali, spatřili jeho (Ježíšovu) slávu i ty dva muže, kteří byli s ním“ (L 9,29-32).

Tito učedníci se směli dovědět něco o slávě po vzkříšení k věčnému životu, až jednou budou rovni andělům. Proto poté co přišli z hory „společně rozebírali, co to znamená vstát z mrtvých“ (Mk 9,10).

Také Mojžíšovi bylo ukázáno prostřednictvím „anděla, stojící před jeho tváří“, jak on i všichni ti, kdož se spoléhají na Boha, budou přivedeni k této slávě a k nesmrtnosti.

Když pak sestupoval z hory Sinaje, zářil také Mojžíšův obličej „od rozhovoru s Hospodinem“ (Ex 34,29).

Sláva ve jménu a charakteru

Mojžíš znovu vystoupil na horu, kde se mu zjeví Hospodin: „Tu sestoupil Hospodin v oblaku. Mojžíš tam zůstal stát s ním a vzýval Hospodinovo jméno. Když Hospodin kolem něho přecházel, zavolal: „Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hříchy; avšak viníka nenechává bez trestu, stíhá vinu otců na synech i na vnucích do třetího a čtvrtého pokolení“ (Ex 34, 5-6).

To, co se nám zde sděluje, patří k odpovědi na Mojžíšovu prosbu: „Dovol mi spatřit tvou slávu!“ - a jak mu to již bylo slíbeno v kap. 33 verš 19. „Smiluji se však, nad kým se smiluji a slituji se, nad kým se slituji“. Mojžíšovi se tak stalo naprosto jasné, že mu Bůh zjevuje své charakterové vlastnosti, jeho cestu milosti. Bůh zjevil, že všichni, které povolává pro své Jméno, se stanou nositeli jeho jména „JAHVE“. A proto JAHVE jméno znamená, že „On bude“ ve všech, kteří ho milují a ctí jeho cesty, bude ve všech, kdo chodí v jeho pravdě!

Současně jsou nám zmíněny charakterové vlastnosti Hospodina. Vlastnosti, které zjevil prostřednictvím svých andělů a které očekává od všech svých dětí a sice být:

- **milosrdný,**
- **shovívavý,**
- **plný slitování,**
- **věrný,**
- **pomalý v hněvu.**

Všechny tyto vlastnosti byly zvěstovány prostřednictvím jeho andělů a byly nám předvedeny skrze jeho Syna Ježíše Krista. Kdo usiluje o tyto charakterové vlastnosti, ten nalezne milost a spatří Boží slávu. Potom už Bůh nemusí zakrýt svou dlaní „tvář anděla“, jak tomu bylo u Mojžíše.

Poté, co Mojžíš uslyšel o Hospodinu a jeho dokonalém charakteru, Mojžíš padl k zemi poklonil se a řekl: „Jestliže jsem, Panovníku, nalezl u tebe milost, putuj prosím, Panovníku, uprostřed nás. Je to lid tvrdošíjný; promiň nám však vinu a hříchy a přijmi nás jako dědictví.“ Hospodin odpověděl: „Hle, uzavírám s vámi smlouvu. Před veškerým tvým lidem učiním podivuhodné věci, jaké nebyly stvořeny na celé zemi ani mezi všemi pronárody. Všechny lidi, uprostřed něhož jsi, uvidí Hospodinovo dílo; neboť to, co já s tebou učiním, bude vzbuzovat bázeň“ (Ex34,9).

Jakou skvostnou slávu směl spatřit Mojžíš! Směl, pokud to bylo možné, dívat se na odraz Hospodinovy slávy, Jeho charakteru a moci. Také směl poznat Jeho jméno Jahve (Ex 3,14), které vyjadřuje Hospodinův záměr.

Bůh přebývá ve světle, do kterého se nemůže žádný člověk (poněvadž je smrtelný) ani přiblížit (srv. 1.Tm 6,16), pokud by nedosáhl nesmrtelnosti. Pán Ježíš Kristus, smrtelný člověk, byl oslaven, byl učiněn nesmrtelným a nyní sedí po pravici Boží, obklopen anděly.

My máme též nádhernou naději, že budeme milostí Boží přijati do Království a že budeme smět také dosáhnout tohoto stavu nesmrtelnosti, abychom i my mohli dosáhnout slávy andělů, abychom stejně jako jeho oslavený Syn mohli uvidět Boha:

„Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha“ (Mt 5,8). „Hleďte, jak velikou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími, a jsme jimi. Proto jsme světu cizí, že nepoznal Boha. Milovaní, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobni, protože ho spatříme takového, jaký jest. Každý, kdo má tuto naději v něho, usiluje být čistý, tak jako on je čistý“ (1 J 3,1-2).

„Kdo z nás může pobývat u šířajícího ohně? Kdo z nás může pobývat u věčného žáru? Ten, kdo žije spravedlivě a mluví, co je správné, a zavrhuje zisk z vydírání, ten, kdo třepe rukama, že nevezme úplatek, kdo si zacpe uši, aby neslyšel výzvu k prolévání krve, kdo zavírá oči, aby nepřihlížel ke zlu, ten bude přebývat na výšinách; nepřístupné vrcholky skal mu budou nedobytným hradem, bude mu dán chléb, vody mu potečou neustále“ (Iz 33,14-16).

Být roven andělům

„Avšak ti, kteří byli hodni dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, nezení se ani nevdávají. Vždyť už nemohou zemřít, neboť jsou rovni andělům a jsou syny Božími, poněvadž jsou účastni vzkříšení“
Lk 20,35-36

„A Hospodinův posel Jóšuovi dosvědčil: „Toto praví Hospodin zástupů: Budeš-li chodit po mých cestách a budeš — li střežit, co jsem ti svěřil, budeš obhajovat můj dům a střežit má nádvoří a já ti dám právo přicházet mezi ty, kteří zde stojí“ Za 3,7

Jednou můžeme získat věčný život

„Dědictví nehynoucí, neposkvřené a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích“ IPt 1,4

„Těm, kteří vytrvalostí v dobrém jednání hledají nepomíjející slávu a čest, dá život věčný“ Ř 2,7

Práce andělů

„Hle, posílám před tebou posla, aby tě opatroval na cestě a aby tě uvedl na místo, které jsem připravil“ Ex 23,20

„Hle, já jsem s tebou. Budu tě střežit všude, kam půjdeš, a zase tě přivedu do této země. Nikdy tě neopustím, ale učiním, co jsem ti Slíbil“ Gn 28,15

„Což není každý anděl jen duchem, vyslaným k službě těm, kdo mají dojít spasení?“

Andělé, silní bohatýři, kteří jsou kolem Hospodina

Žalm 89

verš 3 - „Pravím: Tvoje milosrdenství je zbudováno navěky, v nebesích jsi pevně založil svou věrnost“.

verš 4 - „řekl: „Uzavřel jsem smlouvu se svým vyvoleným, přísahal jsem Davidovi, svému služebníku“.

verš 5 - „Dám, že tvé potomstvo bude navěky stát pevně, já jsem zbudoval tvůj trůn pro všechna pokolení“.

verš 6 - „Nebesa ti, Hospodine, vzdávají za tvůj div chválu, **shromáždění svatých** (andělé) velebí tvou věrnost“.

verš 7 - „Vždyť kdo v oblacích (k rozlišení od slova „oblaka“- éterické výšiny) se může Hospodinu rovnat? Kdo z Božích synů se podobá Hospodinu?“

verš 8 - „Strašný je Bůh (El) **v kruhu svatých**, nesmírný, budící bázeň ve všech kolem sebe.

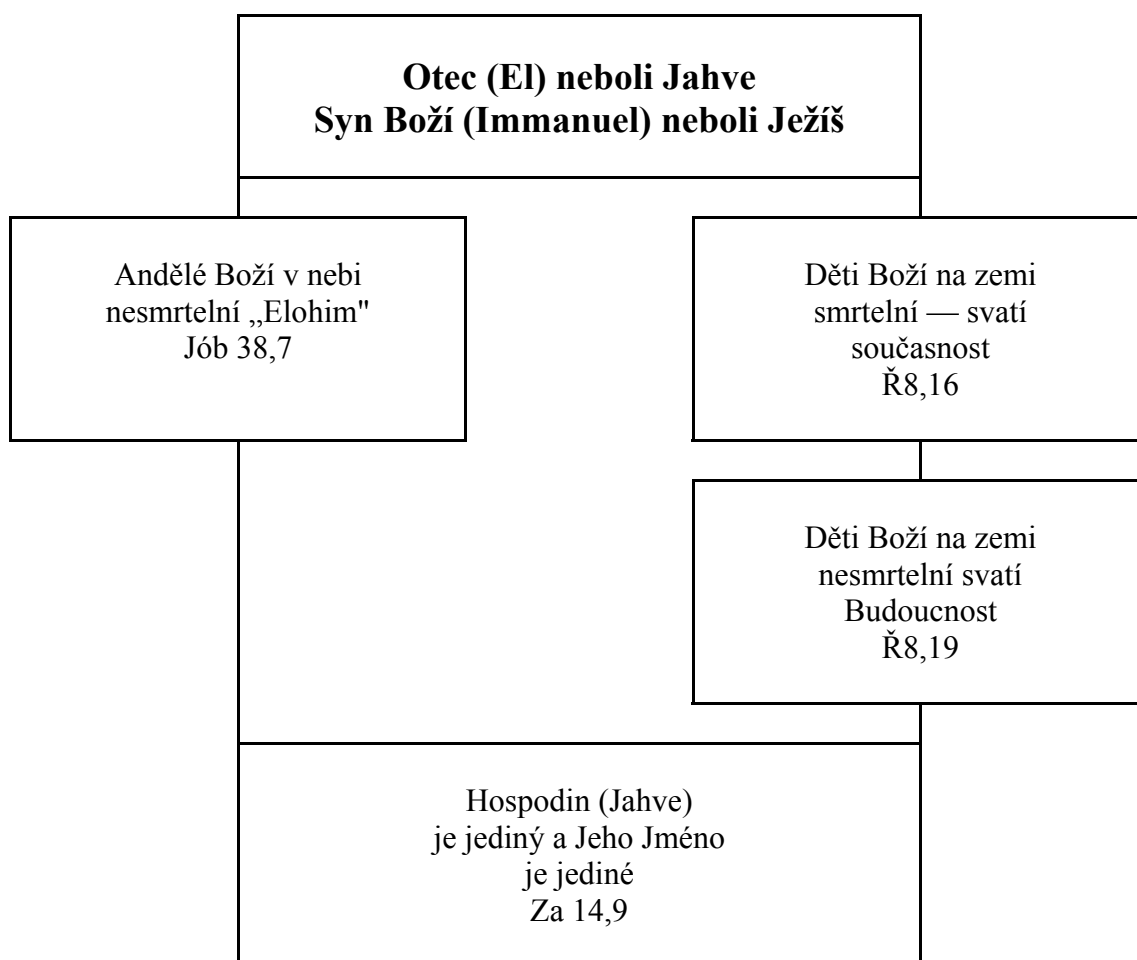
Kruh - shromáždění těch nejbližších Bohu.

Shromáždění - heb. „kedesh“ - svatyně - utajené místo k rozdělování tajemství.

Boží rodina

„... že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu“ Ef 1,10

„Proto klekám na kolena před Otcem, od něhož pochází každý nebeský i pozemský rod“ Ef 3,14-15

Sláva a zář andělů - příklady z Nového zákona -

„A hle, nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil s nebe, odvalil kámen a usedl na něm. Jeho vzezření bylo jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. Strážci byli strachem bez sebe a strnuli jako mrtví“ Mt 28, 2-4

„Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň“ L 2,9

Archanděl Míkael

Existuje něco, co by mohlo svědčit pro to, že ze souvislostí v Písmu by se nakonec mohlo dojít k závěru, že „anděl stojící před Boží tváří“ je archanděl Míkael.

Anděl hovořil např. s Danielem o Izraeli, obracel se přitom na Míkuela a nazýval jej „vaším ochráncem“ (Da 10,21) nebo „V oné době povstane Míkael, velký ochránce, a bude stát při synech tvého lidu“ (Da 12,1).

Za dnů Ezdráše bděl „Hospodinův anděl nad Izraelem“, jak se dovídáme v Zacharjáši kap. 3,1 jako shrnutí z Ezdráše kap.4 - kap. 5. V listu Židům je potom tento anděl označován v souvislosti se stejnými událostmi jako „archanděl Míkael“.

Archanděl Míkael (hebr. „Ten, kdo je jako El)

Ex 23,20-23

„Hle, posílám před tebou posla, aby tě opatroval na cestě a aby tě uvedl na místo, které jsem připravil. Měj se před ním na pozoru ... poněvadž v něm je mé jméno“

Iz 63,9

„... a anděl stojící před jeho tváří je zachraňoval“

Joz 5,14

„Jsem velitel Hospodinova zástupu, právě jsem přišel“

Da 10,13+21

„Dokud mi nepřišel na pomoc Míkael, jeden z předních ochránců, zůstal jsem tam u perských králů ... Není nikoho, kdo by mi dodával sílu v těch věcech, kromě vašeho ochránce Míkela“.

Ju 9

„A přece sám archanděl Michael, když se přel... o Mojžíšovo tělo, neosmělil se vynést nad ním zatracující soud“.

Míkaelův úkol byl převzat Kristem

Žd 1,4+13

„... a stal se (Kristus) o to vznešenějším než andělé“.
„Kterému z andělů kdy řekl: ‚Usedni po mé pravici‘“

1Pt 3,22

„jenž jest na pravici Boží, když vstoupil do nebe a podřídil si anděly a vlády a mocnosti“

Da 12,1

„V oné době povstane Míkael (ten, kdo je jako El), velký ochránce, a bude stát při synech tvého lidu“.

1Te 4,16

„Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve“.

„Jen nakrátko jsi ho postavil níž než anděly“

Až dosud jsme viděli, jak se Hospodin v minulosti zjevoval prostřednictvím andělů a že oni sami byli nazýváni jako nositelé jeho jména „Jahve“, „El“ nebo „Elohim“.

Na závěr tohoto tématu, bychom chtěli věnovat pozornost prorockým slovům Davida v Žalmu 8, kde říká: „Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš? Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností“ (Ž 8,5).

Někteří překladatelé přeložili slovo „Elohim“ jako „Bůh“ nebo „anděl“. Že slovem „Elohim“ zde byli opravdu míněni andělé, poznáme podle toho, jak pisatel listu Židům cituje slova Žalmů pro objasnění tématu „andělé“. Nepoužívá zde řeckého slova „theos“, jak se obvykle překládá hebrejské slovo „Elohim“, nýbrž „aggelos“ (anděl). V Židům kap. 2, verš 6 -9 je Žalm 8 verš 5 citován takto: „kdežto o Synu je na jednom místě řečeno: ‚Co je člověk, že ho máš, Bože, na mysli, a Syn člověka, že na něj hledíš? Jen nakrátko jsi ho postavil níž než anděly, pak jsi ho korunoval ctí a slávou, všechno jsi podrobil pod jeho nohy.‘ Když mu tedy podrobil všechno, znamená to, že nezůstalo nic, co by mu nebylo podmaněno. Nyní ovšem ještě nevidíme, že by mu vše bylo podmaněno. Ale vidíme toho, který byl nakrátko postaven níže než andělé, Ježíše, jak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou“.

Původ andělů

O původu andělů nemáme z Písma žádné přesné znalosti. Dá se pouze usuzovat, že je možné, že prošli podobným časem zkoušek, jako lidé, předtím, než dosáhli nesmrtelnosti. Představa, že také oni obdrželi nesmrtelnost od Boha, je obsažena ve slovech Pavla, když píše o Hospodinu: „On jediný je nesmrtelný“ (1Tm 6,16).

Poté, co Adam a Eva zhřešili, říká se v Genesis: „I řekl Hospodin Bůh: „Teď je člověk jako jeden z nás, **zná** dobré i zlé“ (Gn 3,22). Přeložené slovo „zná“ je hebrejské slovo „jada“ (srovnej Genesis 15,8+13) a znamená „poznat ze zkušenosti“. Toto biblické místo připouští závěr, že také andělé museli udělat ty stejné zkušenosti ve víře a poslušnosti - podobně jako je tomu u nás - což bylo podmínkou pro věčný život. Bůh zůstává věrný svým principům: nejprve čas zkoušek a vyzrávání, potom teprve povýšení ve slávě skrze život věčný. On je Otcem nebeských světél. „U něho není proměny ani střídání světla a stínu“ (Jk 1,17).

Podoba a vzezření andělů

Andělé jsou co do vnější podoby stvoření jako lidé, neboť čteme ve zprávě o stvoření, že Bůh (Elohim) říká: „Učiňme člověka, aby byl našim obrazem podle naší podoby“ (Gn 1,26). Proto nacházíme také na různých místech v Písmu, že andělé byli označeni jako „lidé“ nebo „muži“ (Gn 18,2, Sd 6,22).

Protože často nemůžeme podle vnějšího vzhledu rozlišit anděle od ostatních lidí, vyzývá nás Písmo: „ tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly“ (Žd 13,2).

Protože andělé jsou v blízkosti nebeského Otce a sami byli přioděni slávou, není se co divit, že ve chvílích, kdy se zjevovali, byli často obklopeni jasně zářícím světlem. Tak tomu bylo i při zvěstování narození našeho Pána: „Náhle při nich stál anděl Páně a **sláva Páně se rozzářila** kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň“ (Lk 2,9).

Nejlepší popis zářícího jasu těchto nesmrtelných duchovních, nepomíjitelných bytostí je nám poskytnut v Matouši kap. 28, kde čteme o vzkříšení Ježíše Krista: „A hle, nastalo velké zeměřesení, neboť anděl Páně sestoupil s nebe, odvalil kámen a usedl na něm. Jeho vzezření bylo jako **blesk a jeho roucho bílé jako sníh**. Strážci byli strachem bez sebe a strnuli jako mrtví“ (Mt 28,2-4).

Když anděl přišel do vězení, aby osvobodil Petra, „najednou u něho stál anděl Páně a v žaláři **zazářilo světlo**“ (Sk 12,7).

„Zena přišla povědět svému muži: „Přišel ke mně muž Boží; vypadal jako **Boží posel**, tak byl hrozný. Ani jsem se ho nezeptala, odkud je, a on mi své jméno nepověděl“ (Sd 13,6).

Když Gedeon zpozoroval, že jednal s andělem Božím, ulekl se a řekl: „Běda mi, Panovníku Hospodine, vždyť jsem viděl Hospodinova posla tváří v tvář!“ (Sd 6,22).

O Štěpánovi čteme: „Všichni, kteří v radě zasedali, pohlédli na Štěpána a viděli, že jeho tvář je jako tvář anděla“ (Sk 6,15). Tento Štěpán podává zprávu o Mojžíšovi, jak se mu zjevil na poušti anděl: „Když uplynulo čtyřicet let, zjevil se mu na poušti u hory Sinaj anděl v plameni hořícího keře“ (Sk 7,30). A tohoto Mojžíše „poslal Bůh jako vládce i vysvoboditele, když se mu prostřednictvím anděla zjevil v keři (verš 35). Potom varoval své bratry: „Přijali jste Boží Zákon z rukou andělů, ale sami jste jej nezachovali!“ (verš 53).

„Ale on (Štěpán), plný Ducha svatého, pohleděl k nebi a uzřel Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží“ (verš 55). To, co Štěpán zde spatřil, učinilo jeho obličej tak

jasným, jako obličej anděla - tak jako tomu bylo u Mojžíše, když sestoupil z hory Sinaj a zrcadlil slávu Boží (srovnej Ex 34,29-35).

Jak se andělé pohybují

„Když totiž vystupoval plamen z oltáře k nebi, vystoupil v plameni z oltáře i Hospodinův posel“ Sd 13,20.

„David se rozhlédl a uviděl Hospodinova anděla, jak stojí mezi zemí a nebem. V ruce měl tasený meč, napřažený na Jeruzalém. David a starší, zahalení v zíněná roucha, padli tváří k zemi“ 1 Pa 21,16.

„Jakmile andělé od nich odešli do nebe...“ Lk 2,15

Fyzický vzhled andělů

Písmo nám říká, že jsou to nesmrtelné, nepomíjitelné, svaté bytosti. Mají duchovní tělo, takové jaké doufáme, že také my - jako Ježíš Kristus - jednou budeme moci skrze Boží milost obdržet.

„Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před něho shromážděny všechny národy“ (Mt 25,31).

„Avšak ti, kteří byli hodni dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, nežení se ani nevdávají. Vždyť už nemohou zemřít, neboť jsou rovni andělům“ (Lk 20,35-36).

Pán Ježíš Kristus se zjeví viditelně, v těle a bude vládnout všemu lidu, všem národům. „Zasévá se tělo přirozené, vstává tělo duchovní. Je-li tělo přirozené, je i tělo duchovní“ (1K 15,44). To znamená, že je tedy duchovní tělo, které existuje skrze Ducha Božího. My přece očekáváme našeho Spasitele, Pána Ježíše Krista, neboť: „On **promění** tělo naší poníženosti v podobu těla své slávy silou, kterou je mocen všechno si podmanit“ (Fp 3,20-21).

„Milovaní, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! **Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobni, protože ho spatříme takového**, jakýjest.“ (1J 3,2).

Takové tělo sice není potom již vázáno zemskou atmosférou a může se pohybovat mezi nebem a zemí, ale vnější forma přesto odpovídá vzhledu synů Adama, tak jak tomu bylo za dnů Ježíše Krista: „za jeho pozemského života“, protože on, stejně jako jeho bratři: „jen nakrátko byl postaven níže než andělé“ a tak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou (Žd5,7 srv. Žd 2,7 se Ž 8).

Je řečeno, že až svatí budou učiněni rovni andělům, nebudou již moci zemřít, protože pomíjitelné se změnilo v nepomíjitelné a smrtelné v nesmrtelné (srv. Lukáš 20,35; 1K 15,53).

„Totot' pak pravím, bratří: Že tělo a krev, království Božího dědictví nedosáhnou, aniž

porušitelnost neporušitelnosti dědičně obdrží“ (KB 1K 15,50).

Andělé jsou služebníci Boží, kteří plní každou Jeho vůli „vždy poslušní jeho slova“ (Ž 103,20). Jejich zdroj energie je Duch Boží. Protože andělé tu a tam se najednou objevují a zase zmizí, často je přijímána verše, že jsou schopni se zhmotňovat a odhmotňovat. To však není tento případ a také to neodpovídá výrokům Písma. Nikde Písmo nehovoří o existenci mimo těla.

Objasnění tohoto fenoménu spočívá na jejich moci, kterou mohou způsobit, že je smrtelník nevidí. Andělé se nechávají vidět smrtelnými bytostmi a nebo je mohou ranit slepotou (jako anděl např. učinili s lidmi před Lotovými dveřmi - Gn 19,10-11). Také Ježíš toto vícekrát po svém vzkříšení demonstroval: „A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. Ale něco jako by bránilo jejich očím, aby ho poznali“ (Lk 24, 15-16 + 34).

„Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům“ (Lk 24,31; srv. také J 20,14).

V této souvislosti je také zajímavá zpráva o oslici Bileamově, která viděla stát anděla na cestě. Bileam sám ho nejprve neviděl - teprve až mu moc Boží otevřela oči spatřil anděla: „On pak jel na své oslici a byli s ním dva jeho mládenci. Oslice spatřila Hospodinova posla, jak stojí v cestě s taseným mečem v ruce, uhnula z cesty a šla polem. Bileám oslici bil, aby ji zase zavedl na cestu... I sňal Hospodin clonu z Bileamových očí a on spatřil Hospodinova posla, jak stojí v cestě s taseným mečem v ruce“ (Nu 22,23+31).

Podobně se potom stalo také služebníku Elišovi u Dótanu (2Kr 6, 13-18).

O tom, že se náhle zjevilo u Betléma mnoho andělů, je napsáno v Lukáši: „Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň... A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha“ (Lk 2,9+13).

Jako podílníci na „Boží přirozenosti“ nepodléhají andělé fyzikálním slabostem, jimž podléháme my, smrtelné bytosti, tak jako sám Bůh Izraele: „nedříme a nespíme“ (Ž 12 1,4).

Taková je také naše největší naděje, a sice: „ abychom byli oděni šatem nebeským“ (2K 5,2).

Potom již nebudeme sloužit Bohu ve slabostech a omezení skrze současný stav těla, nýbrž, jak stojí psáno v Izajáši:

„Ale ti, kdo skládají naději v Hospodina, nabývají nové síly; vznášejí se jak orlové, běží bez únavy, jdou bez umdlení“ (Iz 40,31).

Skutečnost andělů

Pozorným zkoumáním, plným víry, můžeme přece proniknout do neviditelného (můžeme je odhalit!) Měli bychom pak být Schopni vidět anděle Boží při jejich práci, právě tak, jak tomu bylo za dnů Daniela a králů Persie.

Přel. z knihy „The ministry of the Prophets –Isaiah“, str. 721

Hospodin bdí nad svým lidem prostřednictvím andělů!

„Což není každý anděl jen duchem, vyslaným k službě těm,
kdo mají dojít spasení?“ (Žd 1,14).

„Najednou u něho stál anděl Páně a v žaláři zazářilo světlo. Anděl udeřil Petra
do boku, vzbudil ho a řekl: „Rychle! Vstaň!“
A s Petrových rukou spadly řetězy“ (Sk 12,7).

„Hospodinův anděl se položí táborem kolem těch,
kteří se bojí Boha, a bude je bránit“ (Ž 34,8).

„Můj Bůh poslal svého anděla a zavřel ústa lvům, takže mi neublížili“ (Da 6,22).

